

§ 92

Svar på motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm (KS 2025.292)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses besvarad.

Reservationer

Sandra Rudeberg (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna (S) i Vallentuna kommun har väckt en motion innehållande två förslag:

- Att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga.

- Att, i de fall avgiftsfrihet inte kan genomföras fullt ut, i andra hand utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för personer över 75 år.

Motionen har skickats på remiss till socialnämnden, som föreslår att motionen anses besvarad.

Detta då socialnämnden genomförde en översyn av avgifterna under 2023 och i samband med översynen även utredde frågan om avgiftsfria trygghetslarm. Kostnaden beräknades då uppgå till 1,4 miljoner kr i 2023 års penningvärde.

Socialnämnden uppger i sitt yttrande att man utreder möjligheterna att erbjuda insatsen trygghetslarm utan krav på behovsprövning.

Yrkanden

Sandra Rudeberg (S) yrkar bifall till motionen.

Ordförande, Johan Skog (M), yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande, Johan Skog (M), ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med det. Ordförande ställer proposition på Sandra Rudebergs (S) yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att avslå detsamma.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2026-05-05- Svar på motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
- Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
- Kommunala seniorrådets yttrande, motion om avgiftsfria trygghetslarm
- Socialnämndens yttrande, Remissvar - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Paragrafen är justerad

Tjänsteskrivelse

Svar på motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses besvarad.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna (S) i Vallentuna kommun har väckt en motion innehållande två förslag:

- Att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga.
 - Att, i de fall avgiftsfrihet inte kan genomföras fullt ut, i andra hand utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för personer över 75 år.
- Motionen har skickats på remiss till socialnämnden, som föreslår att motionen anses besvarad. Detta då socialnämnden genomförde en översyn av avgifterna under 2023 och i samband med översynen även utredde frågan om avgiftsfria trygghetslarm. Kostnaden beräknades då uppgå till 1,4 miljoner kr i 2023 års penningvärde. Socialnämnden uppger i sitt yttrande att man utreder möjligheterna att erbjuda insatsen trygghetslarm utan krav på behovsprövning.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för ett införande är beräknat till 1,4 miljoner kronor (i 2023 års penningvärde). Detta utifrån att intäktsbortfall uppstår vid avgiftsbefrielse.

Konsekvenser för barn

Att inhämta synpunkter från barn/ungdomar eller genomföra en analys gällande barn/ungdomsperspektivet bedöms inte vara nödvändigt i detta ärende.

Annika Hellberg
Kommundirektör

Emelie Hallin
Stabschef

Expedieras till:

Akt

Socialnämnden

Kommunfullmäktige i Vallentuna 2025-10-06

Motion: Vad är trygghet värd för Vallentuna?

Trygghet kan aldrig reduceras till en rad i en budget. Den är grunden för ett värdigt liv.

Vi pratar ofta om trygghet. Det görs satsningar på väktare, belysning och övervakning. Allt detta är viktiga delar, men trygghet är mer än det som syns på gator och torg. Trygghet är också den äldre som vågar bo kvar hemma, för att personen vet att ett tryck på larmet gör att hjälpen kommer.

Trygghet är också den anhörige som kan sova lugnt om natten, för att mamma eller pappa inte lämnas åt slumpen.

Att då göra denna trygghet till en fråga om avgifter är att missa själva kärnan. För vad säger vi egentligen om vi kräver betalt för att äldre ska våga känna sig trygga i sitt eget hem?

Varje år görs politiska prioriteringar. Något sätts i centrum, något skjuts åt sidan. Men tryggheten för våra äldre och deras anhöriga kan aldrig vara den posten man kompromissar bort. En kommun som talar om trygghet måste också visa att trygghet gäller alla generationer – inte bara vissa.

Att ta bort avgiften för trygghetslarm är i den stora kommunbudgeten en liten reform. Men för den enskilda människan är den ovärderlig. Den som trycker på larmet ska känna trygghet – inte undra om de haft råd att ha det där från början.

Det är hög tid att Vallentuna visar vad vi står för. Ska tryggheten köpas för en avgift, eller ska den vara självklar för alla? Den som talar om trygghet på gatan kan inte blunda för tryggheten i människors hem.

Med hänvisning till ovan föreslår Socialdemokraterna kommunfullmäktige besluta:

- Att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga.
- Att, i de fall avgiftsfrihet inte kan genomföras fullt ut, i andra hand utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för personer över 75 år.

Salam Bashi

§ 48 Remissvar, motion om avgiftsfria trygghetslarm

Beslut

Kommunala seniorrådet beslutar att tillstyrka den andra att-satsen med hänvisning till både de äldres och deras anhörigas behov av upplevelse av trygghet oavsett ekonomiska förutsättningar.

Ärendebeskrivning

Kommunala seniorrådet har fått en remiss avseende en motion. Motionärerna yrkar:

- Att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga.
- Att, i de fall avgiftsfrihet inte kan genomföras fullt ut, i andra hand utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för personer över 75 år.

Handlingar

Remiss, motion om avgiftsfria trygghetslarm

§ 23**Remissvar - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm (SN 2025.214)****Beslut**

Socialnämnden antar föreslaget reviderat remissvar och föreslår kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses besvarad.

Reservationer

Gunnar Bergström (V), Ulf Lundström och Ann-Louise Vintberger båda (S) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna (S) i Vallentuna kommun har den 6 oktober 2025 väckt en motion till Kommunfullmäktige med förslag om beslut att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga kommuninvånare, alternativt för personer över 75 år. Detta med motivering ”Att ta bort avgiften för trygghetslarm är i den stora kommunbudgeten en liten reform. Men för den enskilda människan är den ovärderlig. Den som trycker på larmet ska känna trygghet - inte undra om de haft råd att ha det där från början”. Kommunledningskontoret har remitterat motionen för yttrande till socialnämnden med sista svarsdag den 1 april 2026. Av bilaga 1 till tjänsteskrivelsen framgår yttrandet som socialnämnden föreslås anta som sitt eget.

Yrkanden

John Droguett (C) yrkar bifall till förvaltningens reviderade förslag.

Gunnar Bergström (V) yrkar att socialnämnden ska föreslå att motionen ska bifallas.

Beslutsgång

Ordförande, John Droguett (C), konstaterar att det finns två yrkanden. Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att socialnämnden beslutar enligt hans eget förslag.

Votering

Votering begärs och ordförande meddelar följande omröstningsproposition:

Ja-röst för bifall till förvaltningens förslag

Nej-röst för bifall till Gunnar Bergström (V) förslag

Omröstningsresultat JA 6 röster NEJ 3 röster

Ordförande, John Droguett (C), konstaterar efter votering att socialnämnden beslutar enligt hans förslag.

Beslutsunderlag

- §21 SN AU Remissvar - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
- Tjänsteskrivelse, 2026-01-21, Yttrande över remiss - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
- Yttrande över remiss - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
- Remiss, Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Paragrafen är justerad

ELISABETH.LANDSTROM@VALLENTUNA.SE

Tjänsteskrivelse

Remissvar - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att:

- godkänna förvaltningens yttrande
- Överlämna yttrandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna (S) i Vallentuna kommun har den 6 oktober 2025 väckt en motion till Kommunfullmäktige med förslag om beslut att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga kommuninvånare, alternativt för personer över 75 år. Detta med motivering ”Att ta bort avgiften för trygghetslarm är i den stora kommunbudgeten en liten reform. Men för den enskilda människan är den ovärderlig. Den som trycker på larmet ska känna trygghet - inte undra om de haft råd att ha det där från början”.

Kommunledningskontoret har remitterat motionen för yttrande till socialnämnden med sista svarsdag den 1 april 2026.

Av bilaga 1 till tjänsteskrivelsen framgår yttrandet som socialnämnden föreslås anta som sitt eget.

Konsekvenser för barn

Att inhämta synpunkter från barn/ungdomar eller genomföra en analys gällande barn/ungdomsperspektivet bedöms inte vara nödvändigt i detta ärende.

Bilagor

1. Yttrande på remiss - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm
2. Remiss - Motion (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Sofia Stridh
Avdelningschef socialförvaltningens stab

Elisabeth Landström
Äldrestrateg

Expedieras till:

Kommunstyrelsen
Akten

Yttrande på remiss - Motion från (S) om avgiftsfria trygghetslarm

Socialdemokraterna (S) i Vallentuna kommun har den 6 oktober 2025 väckt en motion till Kommunfullmäktige med förslag om beslut att ge socialnämnden i uppdrag att utreda möjligheten att göra trygghetslarmen avgiftsfria för samtliga kommuninvånare eller alternativt för personer över 75 år.

Detta med motivering ”Att ta bort avgiften för trygghetslarm är i den stora kommunbudgeten en liten reform. Men för den enskilda människan är den ovärderlig. Den som trycker på larmet ska känna trygghet - inte undra om de haft råd att ha det där från början”.

Kommunledningskontoret har remitterat motionen för yttrande till socialnämnden med sista svarsdag den 1 april 2026.

Lagstiftning och ansvarsfördelning

Staten reglerar och styr kommuners och regioners verksamhet genom lagar, förordningar och föreskrifter.

Enligt 31 kap 1§ i socialtjänstlagen (2025:400) får kommuner ta ut skäliga avgifter för insatser inom socialtjänsten. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och omfattas av den lagstadgade maxtaxan enligt 32 kap. 8 § SoL.

Det är kommunfullmäktige som årligen fastställer avgifter inom socialnämndens område utifrån gällande riktlinje för avgifter inom socialnämnden.

Socialnämnden ska säkerställa att den enskilde tillförsäkras ett förbehållsbelopp för normala levnadskostnader (pengar kvar i plånboken efter nödvändiga utgifter betalats). Om den enskilde inte uppnår förbehållsbeloppet i den ekonomiska utredningen, reduceras avgiften så att förbehållsbeloppet uppnås. Det innebär att insatsen kan bli helt avgiftsbefriad för en person med låg inkomst.

Sammantagningsvis ger lagstiftningen kommunen utrymme att besluta om insatsen trygghetslarm ska vara avgiftsbelagd eller erbjudas avgiftsfritt.

Yttrande om motionen

Förvaltningen delar motionens ambition om att det är viktigt att sänka trösklarna till trygghetsskapande insatser för kommunens invånare.

Förvaltningen har tidigare utrett frågan om avgifter för insatser inom äldreomsorgen.

I den översyn av avgifterna som gjordes under år 2023 (SN 2023.055) ledde utredningen till att Socialnämnden beslutade att reducera avgifterna för hemtjänst och trygghetslarm. Om ändringen hade trätt i kraft samma år hade det inneburit en minskad avgift för trygghetslarm med 100 kronor per månad, från 337 kr/månad till 236 kr/månad.

Till 2024 ökade prisbasbeloppet vilket resulterade att avgiften för trygghetslarm landade på 258 kr/mån.

I samband med utredningen besvarades en motion från (S) om förslag att införa avgiftsfria trygghetslarm (SN 2023.043). Vid den tidens förhållanden beräknades avgiftsfria trygghetslarm innebära en intäktsminskning om cirka 1,4 miljoner kronor för kärnverksamheten. Socialnämnden beslutade att avslå motionen med hänsyn till det kärva budgetläget som förelåg vid den tiden med hög inflation, som också förespåddes öka under år 2024.

För närvarande utreds möjligheterna att erbjuda insatsen trygghetslarm utan krav på behovsprövning, en sk. IUB (insats utan behovsprövning). Syftet med detta är att just att sänka trösklarna till insatsen och öka tillgängligheten för äldre som upplever otrygghet i vardagen.

Om socialnämnden beslutar att erbjuda trygghetslarm som IUB behöver utfallet av ändringen följas upp och utvärderas för att kunna bedöma effekter såväl för målgruppen som för kommunens verksamhet och ekonomi.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att det i nuläget är för tidigt att utreda frågan om avgiftsfria trygghetslarm. Resultatet av utvärderingen av trygghetslarm utan behovsprövning behöver först analyseras innan eventuella förändringar av avgiftsmodellen kan utredas.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås motionen anses besvarad.
